

В окно повеяло весною...

Засвищут скоро соловьи,

И лес оденется листвою.

3. Исправь допущенные ошибки, объясни.

Белый снec на ветке,

Иней на стекле.

Ель дражит от ветра

Холодно и мне.

4. Вставь пропущенные буквы.

Снеж...нки, в л.су, сне..., моро..., зага...ка,сл.ны.

5. Выбери правильную букву:

Д(о,а)ждливый, св(и,е)стеть, гр(и,е)бешок, б(о,а)льшая.

6. Игра «Доскажи словечко и запиши его»:

Михаил залез на дуб,

Чтобы врач не вырвал ... зуб

Уронили мишку на пол,

Оторвали мишке лапу

В коридоре топот ног,

То зовет всех в класс... Звонок.

Упражнение на развитие орфографической зоркости мышления:

Найди лишнее слово: Самолет, автобус, диван, лодка.

Прыгает, бежит, читает, летит.

Полагаю то, что большую значимость в создании орфографической зоркости представляет организация работы над ошибками. Следует ребенка обучить осуществлять контроль собственного труда, обладать способностью контролировать, а также корректировать ошибки. Необходимо осуществлять работу таким образом, чтобы все без исключения ошибки были переправлены учеником и пояснены. Подобная деятельность дает возможность сократить количество ошибок. Применяю на своих уроках разнообразные по содержанию дидактические материалы, опорные схемы, таблицы, карточки, тестовые задания – все это помогает развивать интерес к предмету, дает возможность предотвратить ошибки, формирует орфографическую зоркость, а также многофункциональную компетентность. Огромную роль в работе демонстрации, тесты- все без исключения подобные работы дают возможность достичь удач и успехов в работе. Таким образом, функциональный подход является залогом успешности учителя и ученика.

Литература:

1. Морозова М.Я., Петрова Е. Н. «Грамматические игры для начальных классов». - Москва, 2007 г.– 205 с.

2. Фролова Л.А. «Теоретическое обеспечение орфографической деятельности младших школьников». Начальная школа. – 2005. №3. – 307 с.

3. Фролова Л.А. «Структура орфографической зоркости и условия её развития у младших школьников». Начальная школа. – 2001.№5. – 115 с.

Абильдина М.К.

С.Саттаров атындағы мектеп-лицейі, Қарағанды қ.

ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕПТЕРДЕ ИНФОРМАТИКАНЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРҒА НЕГІЗДЕП ОҚЫТУ

Аннотация. «Информатика» оқу пәнінің көмегімен жасөспірімдерді рухани-адамгершілік тәрбиелеудің педагогикалық моделі теориялық тұрғыдан негізделген. Өзірленген модель жасөспірімнің рухани-адамгершілік тәрбиесін жүзеге асырудың мақсатты компонентін, принциптері мен бағыттарын, педагогикалық өзара әрекеттесудің негізгі мазмұнын, әдістері мен тәсілдерін, күтілетін нәтижені қамтиды. «Информатика» пәнінің көмегімен жасөспірімді рухани-адамгершілік тәрбиелеу процесінің тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін критерийлер мен көрсеткіштер анықталды.

Кілт сөздер: информатика, құндылықтар, негіздеп оқыту, рухани-адамгершілік тәрбие.

Қоғам дамуының қазіргі кезеңінде жастарды, әсіресе бұқаралық ақпарат құралдарының, экстремизмге шақыратын желілік қауымдастықтардың, рухани дәстүрлерді ұмытып кетуге, елдің тарихы мен мәдениетін құрметтемеуге, рұқсат етілуге және моральдық деградацияға ұшырайтын мектеп оқушыларын рухани-адамгершілік тәрбиелеу проблемасы барған сайын маңызды бола түсуде.

Біздің заманымыздың философтары, педагогтары мен психологтары желілік қауымдастықтардың жасөспірімдердің дүниетанымына теріс әсерін, сондай-ақ олардың ақпараттық мәдениетінің қалыптаспағанын көрсетеді, бұл ақпараттық ағындармен дұрыс жұмыс істеу және деструктивті ақпаратты алып тастау қабілетін болжайды. Сонымен қатар, заманауи ақпараттық технологиялар, оларды шебер мақсатты қолдана отырып, мұғалімдер жасөспірімдердің аксиосферасына, олардың жүйелі рухани-адамгершілік тәрбиесіне конструктивті әсер ету үшін үлкен мүмкіндіктер ашады [4].

Педагогикалық модельді құрудың мақсаттары мен принциптерін айқындау кезінде біз қоғамның мектеп түлегіне елдің тарихы мен мәдениетін құрметтейтін, жалпы адамзаттық әмбебаптар мен өз халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын түсінетін және қабылдайтын, өзінің мінез-құлқын конституциялық-құқықтық, әлеуметтік және моральдық нормаларға сәйкес құратын, рухани және адамгершілік жағынан дамыған тұлға, азамат, патриот ретіндегі қажеттіліктерін бағдарладық. Біз мектептегі білім беру процесін реттейтін бірқатар негізгі мемлекеттік құжаттардың ережелерін назарға алдық, оған сәйкес оның мақсаты жасөспірімдерде маңызды рухани-адамгершілік қасиеттерді қалыптастыру болып табылады: Отанды қорғауға дайындық, азаматтық, отбасы құндылықтарын қабылдау, жауапкершілік сезімі; мейірімділік, құрбандық; мемлекеттік рәміздерге құрмет, ұжымшылдық және т. б.

Информатика сабақтарында жасөспірімдерді рухани-адамгершілік тәрбиелеу принциптерін анықтау кезінде біз ғылымның, жүйеліліктің, сабақтастықтың, тұтастықтың, теорияның практикамен байланысы, көрнекілік, сабақтастық сияқты жалпы дидактикалық принциптеріне сүйендік және сонымен бірге информатиканың ерекшелігін рухани-адамгершілік тәрбие мәселелерін шешудегі оқу пәні ретінде ескердік. Осыған байланысты, педагогикалық модельді құру кезінде, ең алдымен, «Информатика» пәнін оқытуда дидактикалық материалдың рухани-адамгершілік компонентінің басымдығы принципі басшылыққа алынды [1].

Бұл принцип жасөспірімге айтарлықтай әсер ететін, оны рухани-адамгершілік бағыттағы материалды түсінуге бағыттайтын «Компьютер және ақпарат», «Адам және ақпарат», «Ақпараттық модельдеу» және т.б. модульдерді зерделеу кезінде аксиологиялық бай ақпаратты мақсатты таңдауды реттейді.

Педагогикалық модельді құрудың екінші анықталған және біз сипаттаған принципі – информатика сабағының технологиялық және аксиологиялық компоненттерінің дұрыс байланысы - «Информатика» пәнін оқу кезінде оқушы бір жағынан ақпаратпен жұмыс істеу туралы ғылыми идеяларды қалыптастырады, ақпараттық процестер туралы білім береді, компьютер негізінде әртүрлі ақпарат түрлерімен жұмыс істеу қабілеті қалыптасады. Екінші жағынан, бұл принцип мұғалімнің жасөспірімде алынған ақпаратқа селективті қатынасын, оның сенімділігін анықтау дағдыларын дамытуды, оны «тұтыну» мен таратудың құқықтық, этикалық және моральдық аспектілері аясында ақпаратқа жауапкершілікпен қарауды тәрбиелеуді анықтайды.

Педагогикалық модельді құрудың үшінші қағидасы-жасөспірімдердің жас ерекшеліктерін және олардың дүниетанымын информатика арқылы қалыптастыру және түзету тәсілдерін ескеру-біз жасөспірімнің эмоционалды тұрақсыздық, импульсивтілік, басқаларға деген сұраныстың артуы және өзін-өзі бағалаудың жеткіліксіздігі тұрғысынан өте күрделі екенін түсінуге байланысты болды, бұл аналитикалық дағдыларды дамытуды қиындатады. Алайда, жасөспірімдерде өзін-өзі тануға және тануға деген ұмтылыс бар, сондықтан оларды ақпараттық технологияларды қолдана отырып жасалған маңызды әлеуметтік жобалар қызықтыруы мүмкін [3].

Осы бағыттарды іске асыруды технологиялық қамтамасыз ету педагогикалық модель аясында мақсатты түрде таңдалған оқу ақпаратының кешенімен байланысты болды, оны талдау, жалпылау үшін, сондай-ақ оқытуды зерттеу, графикалық құрылым, проблемалық жағдай жасау, сюжеттік сурет салу, презентация жасау, пікірталас, веб-сайтыяқты әдістер мен тәсілдер негізінде арнайы ұйымдастырылған іс-шаралар негізінде қолдануға болады. «шығармашылық зертхана», виртуалды экскурсиялар, жобалық қызмет және т. б.

Сонымен қатар, педагогикалық модель шеңберіндегі әлеуметтік бағыттағы жобалық іс-әрекетке ерекше мән берілді, өйткені ол бір жағынан оқу-зерттеу қызығушылығын дамытып, пәнаралық интеграцияны қамтамасыз ете отырып, әртүрлі қолданбалы салаларда бағдарламалық жасақтаманы қолдану дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Екінші жағынан, мұндай жобалық іс-шаралар жасөспірімдердің шығармашылық ынтымақтастығын олар үшін қызықты түрде ұйымдастыруға және олардың күш-жігерін әлеуметтік пайдалы нәтижеге жетуге бағыттауға мүмкіндік берді. Бұл фактіні түсіну іс жүзінде рухани-адамгершілік тәрбие тұрғысынан өте маңызды әлеуметтік жауапкершілік пен азаматтық сезімді қалыптастырады, әсіресе жобалармен жұмыс жасау кезінде бұл жасөспірімнің эмпатия мен бірлесіп құру арқылы идеялар мен рухани-адамгершілік құндылықтарды терең жеке қабылдауымен байланысты болды. Сондықтан біз педагогикалық модельдеу аясында «оқу-дамыту ортасы» және «ұсынылған модельді іске асырудың ұйымдастырушылық-педагогикалық шарттары» ұғымдарын қолдандық.

Осыған байланысты, біздің ойымызша, бұл принцип саналы әлеуметтену принципімен байланысты, өйткені жасөспірім өзінің қажеттілігін сезінуі маңызды, сондықтан информатика сабақтарында оқу-шығармашылық, оқу-зерттеу жұмыстары барысында оны саналы әлеуметтік пайдалы іс-әрекетке қосуға болады, ол да бізді байланыстырады жасөспірімдердің белгілі бір рухани құндылықтарды қабылдауымен. Әлеуметтік маңызы бар азаматтық және әлеуметтік-мәдени қызметке оң мотивация қағидаты да маңызды, ол оқу материалының мектепте ғана емес, шағын ауданда, қалада, өңірде әлеуметтік маңызы бар жобаларға ықтимал «шығуын» қамтамасыз етумен байланысты [2].

Осылайша, дамыған және теориялық негізделген педагогикалық модель жасөспірімнің аксиосферасын дамытудағы информатика сабақтарының ерекше рөліне байланысты информатика сабақтарында жасөспірімдердің мақсатты рухани-адамгершілік тәрбиесін қамтамасыз ете алады. Информатика мұғалімі жасөспірімдер үшін ақпараттың қолжетімділігін және мектеп оқушыларының интернет-коммуникацияның ғаламдық жүйесіне үнемі қосылуын ескере отырып, олардың сыни ойлауын дамытуға және материалды арнайы таңдау арқылы рухани-адамгершілік тәрбиені жүзеге асыруға, сананы айла-шарғы жасауға және жалған құндылықтарды енгізуге қарсы тұру қабілетін дамытуға мүмкіндік алады. Модельді іске асыру үшін отбасы мен мектептің өзара іс-қимылы, сондай-ақ мектептің білім беру процесінде жасөспірімдердің барлық пәндерді оқуы кезінде рухани-адамгершілік тәрбиені өзектендіру өте маңызды.

Әдебиеттер:

1. Анкудинова Е.В. Рухани-адамгершілік тәрбие процесі: әлемдік тәжірибе / Амур ғылыми хабаршысы. - 2015. - № 4. – С. 14-21.
2. Гронский И.А. Интернет-аудиторияның желілік коммуникациядағы белсенділігінің әлеуметтік-философиялық негіздері: автореф. дис. ... канд. филос. наук. Н. Новгород, 2011. - 31 с.
3. Лихачев Б.Т. Тәрбие философиясы: спецкурс.- М.: Владос, 2010. - 335 с.
4. Мигун Д.А. Жастар ортасындағы экстремизм: негізгі себептері мен алдын алу шаралары: учеб.-метод. пособие. - Минск: РИВШ, 2016. - 54 с.

Адаева К.Т.

Школа-лицей «NURORDA» г. Астана

Семембаева А.Т.

КГУ «Международная специализированная гимназия №81 ASTANA ENGLISH SCHOOL»

г. Астана

ВИЗУАЛИЗАЦИЯ ТЕКСТА

Аннотация. В статье рассмотрены приемы визуализации текста как одного из способов развития функциональной грамотности учащихся.

Ключевые слова: функциональная грамотность, приемы визуализации текста, сплошные тексты, несплошные тексты, уплотнение и развертывание информации.

Функциональное чтение как компонент функциональной грамотности помогает извлечь и понять информацию, представленную в виде текста, графики, иллюстраций, схем, и работать с данной информацией, интерпретируя, анализируя, сравнивая.

Одним из приемов развития функциональной грамотности является визуализация текста. Использование визуального материала является важным моментом в построении урока. По мнению психологов, четверо из пяти современных школьников визуалы, и только один аудиал или